

KÖZÉRDÉK

POLITIKAI, TÁRSADALMI ÉS KÖZGAZDASÁGI LAP.

Megjelenik hetenkint kétszer: csütörtökön és vasárnap reggel.

Előfizetés
 egész évre - - - 12 korona.
 fél évre - - - 6 "
 negyed évre - - 3 "

Egyes szám ára 12 fillér.

Kiadóhivatal: Nagyenyedi Könyvnyomda és Papíráruháza r.t. — Szerkesztőség irodája ugyanott.
 Hirdetéseket és előfizetéseket fölvesz FÖLDES EDE könyvkereskedő, a kiadó megbízottja.
 Hirdetés ára centiméterenként 6 fill. Többszöri hirdetés árkedvezményben részesül.
 Nyiltér sora 40 fillér.

Budapesti hirdetések kizárólagos felvétele milliméter-árszabás szerint a Leopold Gyula
 Vidéki Lapok Központi Hirdetési Osztályában
 Budapest, VII., Erzsébet-körút 41. sz.

Az Isten szolgálja.

A ki volt, van és lesz mindörökké; a ki bár sok néven nevezetik, mégis megnevezhetetlen; a ki mérője az időnek, őre a világoknak és a rajtok lakozó népeknek; a ki mindennek anyja, de ő maga soha sem született; teremtő, a ki nem teremtett; élő tündöklés alak nélkül; élő alak test nélkül; tartója az igazság mértékének és a sors pallosának; a kitől minden élet ered s a kihez minden élet visszatér: Ő nyilatkozik meg a természet minden tüneményében s az emberi élet minden jelenségeiben.

Ha zug a szél és harsog a tenger: az ő hangját hallod: ha föltekintesz a csillagos égre, az ő országát látod; ha a tavasz virágot fakaszt, az az ő mosolygása. Ő lélekliz minden lehetetlen; ő hinti áldását a nap-sugarban; ő cikázik a villámokban és dörög a viharokban. Semmi sem elég nagy, hogy mérteke lehessen; semmi sem oly kicsiny, hogy abban is ne lakozhatnék. Ő minden; minden élet az ő szelleme s az egész természet az ő öltözéke.

Mikor az édes anya gyermekét csókolja, mikor a gyermek a hízélgést édes mosolygással viszonozza; mikor a lányka szerelemre gyulad; mikor a férfi feláldozza magát övéért: szóval mindenben, a mi szép, nemes, felemelő, vigasztaló, igaz, szent és örökké való, ő beszél hozzánk. Az örök és láthatatlan eszmény, az Isten.

A mennyivel nagyobb minden dolognál,

annival szebb és eszményibb az ő szolgálata minden egyéb foglalkozásnál.

Minden ember istentiszteletet végez akkor, mikor lélekből imádkozik; kötelességét teljesíti és jót cselekszik. De mégis első sorban a pap az, kinek hivatása az élet gondjaiban fáradó embert a földi lét ezer törődése, izgalma és ellentete közül egyszeregyszer kiemelni, az eszmék tiszta világába vezetni, bánatában vigasztalni, fájdalmát enyhíteni s benne a jobb jövő reményét szeretettel ápolgatni.

Mikor pedig a szeretet szavától fogékonyra olvadt lélekbe az erkölcsi törvények ismeretét és tiszteletét oltogatja; akkor az egész emberiség művelődését a leghathatósabbban szolgálja.

Ez a hivatása minden papnak kivétel nélkül. De a magyar papnak egygyel több s minden többinél magasabb s fenségesebb kötelessége is van. Ez a föld, „melyen anynyiszor apáink vére folyt s melyhez minden szent nevet egy ezredév csatolt”; ez a föld, mely bölcsőnk és sirunk, mely ápol s eltakar, melynek levegője és szent hagyományai ott élnek és működnek vérünkben, gondolatunkban, érzéseinkben és törekvéseinkben: ez a föld hatalmas, ellentállhatatlan erővel rója a magyar papra azt a kötelességet, hogy, mikor hiveinek lelkét az eszmék világába vezeti, a hazaszeretethez emeljen ottan oltárt és rakjon rajta örökké égő oltártüzet.

A magyarok Istenének áldó keze nyugszik azon a munkán, amelyet az ilyen pap

végez. S a magyar nemzeti törekvések vezérei mélyen érzik ezen munka fontosságát, midőn a nép nevelésében nagy tért nyitnak a lelképásztori buzgóságuk.

Ezen eszmék előtt hódolt városunk közönsége felekezeti különbség nélkül a múlt napokban, mikor egyik egyházközség régi és nagyérdemű lelkészét bucsúztatta.

Nagy tisztesség a tiszteletnek és szeretetnek ilyen impozáns megnyilatkozása a távozó lelkészre; de nagytisztesség arra a társadalomra is, mely a lelkész hivatásának ezen nemes és fenséges feladatai iránt lelkesedik, irántuk rokonszenvet ápol s velük való szíves közreműködésre örömmel vállalkozik.

Búcsú-ünnep.

Hivei és barátai szeretetének sokszoros jelei között vett búcsút egyházközségétől és Nagyenyed város társadalmától Delj Ödön, a minorita-rend házfőnöke s a róm. kath. egyház huszonegy esztendőn át köztisztelőben és közkedveltségben álló lelképásztora.

Folyó hó 13-dikán délután 4 órakor ünnepi gyűlésre jöttek össze a róm. kath. egyháztanács tagjai a minorita-tárházban; 5 órakor pedig az Oltáregyesület tagjai a városház nagytermében. Gyönyörűség volt nézni az oltáregyesület elegáns, női közönségét, mely az egész termet megtöltötte.

Ünnepi hangulat alatt állott mindkét gyűlés, és le lehetett olvasni az arcokról a

TÁRCZA.

Az oktatás egészségtana.

— A „Közérdek” erejéti tárczája. —

I.

A higiénia történetébe pillantva, régi idők-től egész napjainkig mindenütt olyan intézkedésekről, hozott törvényekről olvashatunk, melyek a művelődés más ágai mellett a higiénikus eljárásokat egyenesen kötelezővé teszik s azok érdekében maig is fennálló szigorú rendszabályokat alkotnak. A nemzeti erő fejlesztése már a társadalom alakulása elején meg volt s nagy súlyt fektettek arra, hogy az ifjuság magát harczi játékokkal erősítse.

Mindnyájan ismerjük a spártai nevelés hatalmas erejét. A hellének, rómaiak, különösen Spártában a Lykurgos által hozott törvények között első sorban találjuk az ifjuság testedzésére szóló rendeleteket. Tanulták az izomgyakorlatokat, a test hajlékonyságára szükséges mozgásokat, fegyverforgatást és táncot. Ezen gyakorlatokban a nők sem képeztek kivételt, sőt nemelyek

hősökké fejlődtek. Tettek ezt azért, mert már akkor azt tartották, hogy a test ereje által a jellem is szilárdul. Ezen híres harczi játékok, az iskolák magyarázatai, a vallásos gyakorlatok mind higiéniai tanok s az akkori társadalomban rendkívül elterjedtek.

Nem is tudták, mi a higiénia, mégis követtek, sőt törvényekben tuzoltak is, mert nem túrték magok között a születésüknél fogva gyengébbeket. Így jöttek létre azok a hatalmas nemzetségek, melyeknek dicsőségét a klasszikus kor költői megénekelték, alkotásaik pedig fennmaradtak maig és sokban utánozhatatlanok. Mindaddig győztek, míg a sok harc, népek összekeverődése és különböző viszontagságok folytán a demoralisatio fel nem ütötte fejét. Mihelyt ez a borzasztó ragály befeszkelte magát, megszűnt a legnagyobb, a római birodalom is.

A mai satnyulásnak indult időkben kövessük tanát mindenütt és szigorúan ragaszkodunk kell a higiéniahoz, de leginkább az iskolákban. Igyekezünk, hogy magyar hazánk ifjusága testben és szellemben egyaránt fejlődjen.

Európa nyugoti államaiban már is meg-látszik a hyg. üdvös hatása, mert ott az

iskolákban több gondot fordítanak reá. Jól lehet hazánkban is megindult üdvöt termő utjan, de nagyon nehezen haladt előre, mert pénz is kell hozzá. Pénz pedig erre a célra nincs s ha itt-ott mutatkozik is némi törekvés, az még vajmi keves.

A mely államban egészségtelen emberek laknak, ott az értelmi képesség is teljesen hiányos, a közérkölcök nem fejlődhetnek, nincs meg az erő az egészséges nemzedék fejlődésére.

Körülbelül 30 év óta küzdünk, hogy Magyarországon a nevelés által egy hatalmas erejű és értelmű nemzedéket teremtsünk és pedig nálunk is azon irányban, hogy ne csak szellemileg, de testileg is irányos haladás mutatkozzék. Azonban még mindig találkozunk elég olyan tanerővel, a ki számba sem veszi a hyg. követelményeit, sőt szükség esetén is teljesen ignorálja. Sokan még rossz szemmel nézik s rossz néven veszik a hyg-nak az iskolába lépését, pedig tért fog hódítani s maguk a tanárok meg fognak győződni, hogy hyg. nélkül még nevelni sem lehet. Hazánk közoktatásügyének egyik legelső kötelessége, hogy a nevelés által erősödjék meg az ifjuság, melyre nehéz

fájdalmat, melyet a szeretett lelkipásztortól való búcsu okozott.

Deli Ödön mindkét testületben beszédet tartott, melynek hatása alatt alig maradt szem szárazon. Elfogódott s a megindultságtól remegő hangon mutatott arra a lelki közösségre és szeretetre, mely a lefolyt 21 esztendő alatt szövődött közte és hívei között; kéri, hogy az eddigi irányhoz maradjanak hívek; ragaszkodjanak szeretettel és állhatatossággal hitükhöz; de egyúttal türelmességre és mások meggyőződésének tiszteltetésére, mint a krisztusi békességnek alapfeltételeire inti hallgatóságát.

A mély csendben elhangzott búcsu után az egyháztanácsban ifj. Winkler János gondnok, az Oltár-egyesületben dr. Müller Jenőné úrnő terjesztettek be gyönyörű megokolással a távozó lelkész érdemeit méltató határozati javaslatot, melyet az Oltár-egyesületben Török Bertalan úrnő, az egyháztanácsban Török Bertalan főgondnok magasan szárnyaló beszédekben ajánlottak elfogadásra.

Az Oltár-egyesület remek kivitelű feszületet és szentelt-viztartót, jóbarátai pedig más értékes emléktárgyat adtak át a távozó lelképásztornak s egy meghitt baráti kör kedvelt tagjának.

Vasárnap délelőtt a templomban ünnepi istentisztelet volt, melynek végeztével a szószékről meleg hangú és közvetlenségével megindító beszéddel búcsuzott az egész egyházközségtől. Istentisztelet végén pedig Török Bertalan főgondnok a hívek egyeteme nevében mondott „Istenhöz”-dot és köszönetet a 21 éves buzgó és sikeres működéséért. Látni kellett volna az azután lejáró szép jelenetet: hogy vették körül a halmozták el a hívek szeretetük meghatározó jeleivel! A könyező lelkész szívébe bizonyára örökre feledhetetlenül vésődtek a ragaszkodásnak, szeretetnek és hálás elismerésnek jelei.

Esti 8 órakor társas vacsora volt a Két Hattyú vendéglőben a távozó lelkész tiszteltetésére, melyen felekezeti különbség nélkül képviselve volt városunk egész közönsége. Török Bertalan főgondnok a vendégeket üdvözlőlvén átadta a szót Róka József pénzügyigazgatónak, ki a következő szép szavak-

ban köszöntötte Deli Ödönt a város közönsége nevében:

„Tisztelt uraim!

A nagyenyedi társadalom szívében kelt őszinte fájdalomnak és az Ünnepelet személye iránt érzett igaz tiszteletnek ünneplés megnyilatkozása ez a mai összejövetel.

Nekem jutott a feladat, hogy tolmácsoljam amaz érzelmeket, amelyek az itt jelenlévőknek szívét-lelkét ez órában általában eltöltik. Ám híven szólalnak-e meg ajkaim, hogy szavam visszatükrözze mindnyájunk szívének valódi érzését és lelkünk kiáradó gondolatait?!

A mi szeretett barátunkat, Deli Ödönt ért kitüntetés — mert az ő áthelyezése kitüntetés számba megy — a munka diadalát és az érdem elismerését jelenti. Ugyanis ez az áthelyezés a munka szeretetének, a sikeres tevékenységnek és aszeles látókörű tapintattal kezelt kötelességteljesítésnek az erkölcsi megjutalmazása.

És ez egyedüli körülmény, a mi enyhíti az ő elvesztése fölött érzett őszinte sajnálkozásunkat, sőt kimondhatom: fájdalomunkat. Mert ha arra gondolok, hogy mit veszít Ó benne e város társadalmá: szívem elszorul. Hiszen ő mindenkit szeretett; mindig a jót és az igazat kereste s lelke ezekben találta minden gyönyörűségét. Mi pedig hányszor csüngtünk ajkain, mikor az örök igazságokat hirdető közzé velünk lelkének kincseit. Csupa áhitat vala a hallgatóság, akinek lelke megtermékenyült a magasztos eszmék egész sorozatával. Ilyenkor nem kereste Ó a szavak virágát, hanem egyszerű, de annál megkapóbb színekben festé gondolatait és érzelmét.

Ha olykor nehéz napjai voltak is; és ha olykor elméje a szívével harcra keveredett: az élet folytonosan változó jelenségeiben megtalálta az örökké változhatatlant: az Istent. Egyes-egyedül Ebben bizott és e bizodalomban megtalálta lelke nyugalomát, ami megadta neki az ész és szív harmoniáját, mely felemelte őt az emberi gyarlóságok elítélésé fölé.

A csalódás bizonyára neki is fájt; de azért szemrehányást nem tett senkinek.

Az ő egyénisége sok társadalmi kérdést áthidaló és együttes működésre indította

hazaifiai kötelességeket ró. Egészségtelen nevelés mellett mit sem várhatni. A gyermekeknek megadta a természet a képességet arra, hogy testileg és lelkileg egyarányban kifejlődhessenek, csak legyen hozzá az oktatás is úgy szervezve, hogy a fejlődés minden irányban egyenletesen haladhasson előre.

A testi fejlődés ne legyen kárára a szellemi és viszont a szellemi művelés ne csigázza el a testet. Erős kell legyen a nő és erős kell legyen a férfi.

Szem előtt tartva a test és szellem arányos fejlődését, egy másik igen fontos tényezőt nyerünk: az erkölcsi erőt, mely alapja a jellemnek. A testileg és lelkileg jól képzett ifjaknak jelleme szilárd, kitartó és nem egy könnyen tántorodik meg. Könnyebben viselik az élet súlyát, a küzdelemben nem roskadnak össze, de a jellemtelen vagy jellemgyöngye mindentől megriad s inkább öngyilkos lesz, de az élet terheit vállain el nem viseli.

A testi és szellemi erő egészséges fejlődése vezet azon utra, melyen az egyén akadálytalanul haladni képes és így megszerzett jelleme által tudja azt, hogy mit

akar és csak olyant akar, a mi jó, a mi okos, a mi cselelő vezet.

Megkövetelhetjük, hogy az egyén és így az egész ifjuság, a mi a nevelés határai közé van szorítva, ne követhesse saját természet adta, könnyen tévedésre forduló hajlamát, hanem kövesse az iskola törvényes szabályait az egészségtan határain belül.

De viszont az iskola törvénye se követeljen többet, mint a mit a test elbir s a mely mellett a szellem kifejlődhetik. Fárastani sem egyiket, sem másikat nem szabad, sőt maga a iskolai törvény kell rendelkezék, hogy felfrissülését mindkettő megtalálhassa.

Egyszersmind szükséges, hogy a tanárok egészségtan tanuljanak, mert ennek ismerete nélkül helyes oktatást nem vezethetnek. Az ifjuság testét, lelkét megtámadó számtalan ártalmasságot csak az egészségtanból ismeri meg a tanár s he megismeri, ki is tudja küszöbölni, ellenben észre sem veszi. A tanítás halad előre, de az ifjuság az észre nem vett hibák miatt nagy részben selejtes marad.

Az oktatásról orvosok és tanárok között sok szép beszéd hangzott el, de megegyezni eddigelé nem tudtak, mert az orvos a testet

azokat, akiknek versenygése minden sikernek sirásója lett volna.

Ezeknek a gondolatoknak és érzelmeknek hatása alatt üdvözlöm én a mi szeretett Deli Ödön barátunkat. És engedj meg, kérek, hogy ne csak az én, hanem mindnyájunk ajakán szólalhasson meg szívünk tiszta érzése és érzelmeink őszintesége.

Kedves Barátom! Fogadd jó szívvel üdvözlésünket és egyúttal búcsuzásunkat. Emlékeid pedig vedd át ezeket a lapokat. Ezek képezzék nagyenyedi barátaid és tisztelőid nagyrabecsülésének, ragaszkodásának és igaz szeretetének állandó zálogát. Ez bár néma, mégis mint beszédes tanu mindig bizonyítani fogja, hogy a Te nemes lelked itteni működését siker koronázta. És ennek lapjait ha forgatod, jusson eszedbe, hogy ha bár az élet feladata kiragadott közülünk, a te szellemed nálunk maradt és mi mindig szívesen gondolunk rád.

Te is illeszd emlékedbe szeretettel ezt a napot, amikor itt a nagy számban megjelent barátaid és tisztelőid velem együtt poharat emelve, szívvel-lellekkel kívánjuk, hogy főtiszt. Deli Ödön urat, a minorita-rend aradi házfőnökét, egyházának díszre és a mi örömünkre — mert az ő dicsőségében a távolból is osztozunk — a Mindenható szintén igen sokáig éltesse.

Beszéde végén díszes kötésbe foglalt albumot nyújtott át, mely ezerre menő aláírást és szép emléksorokat tartalmaz. Első lapjait a következő ajánlás tölti be:

„Búcsú-üdvözlés főtisztelendő Deli Ödön nagyenyedi minorita-házfőnök úrnak Aradra lett eltávozása alkalmából. A Török Bertalan egyház-főgondnok által írt búcsú-üdvözlés, a nagyenyedi róm. kath. egyházközség tanácsa, az Oltár-egylet tagjai, hívei, barátai, tisztelői által aláírt díszes albuma foglalta nyújtatik át. Nagyenyeden, 1907. évi április hó 14-én vasárnapon.

Főtisztelendő házfőnök úr!

A szívből fakadó vallásos érzület, mely híven követi egyháza fenséges tanait Isten dicséretében és embertársai szeretetében; a rendületlen honfui érzélemmel párosult áldozatkészség, mely a szülőföldhöz való hűség ragaszkodásának és a szebb jövőbe vetett bizalmának igazolásául újra, meg

védi és ennek alapján véli a szellemet is fejleszteni, a tanár pedig a szellemi művelés nagy munkájában el is feledi, hogy csak egészséges testben lakik egészséges lélek. Az orvosok azt állítják, hogy a kulturális terhek alatt, ha egyes esetekben nem is roskad össze, de általában szenved a test és pedig nemcsak a maga, de a szellemi fejlődés kárára is, s nem adhatnak igazat azon állításnak, hogy a kitzított tanczélnek még akkor is meg kell érni a végét, ha a test szenved is. Ezen állítás már egészen helytelen, mert valamely nemzedék annál értelmesebb, annál többet tud, minél egészségesebb.

Ha a tanulók nincsenek tulterhelve, nem csakhogy szellemileg erősebbek lesznek, de az öröklés folytán betegségekkel terhelteknél is kevesebb lesz az öröklött betegségre való hajlam is, sőt sok esetben az öröklött betegség ki sem fejlődik.

Nem kell többet követelni az ifjutól, mint amennyit az megbir, mert az ifjuság szellemi képessége nagyon is differál s az előre haladásban nem tud lépést tartani egyik a másikkal. A szellemi tulterheltség miatt az agyban táplálkozási zavarok állanak elő,

ujra fe
vihartó
az őss
nemes
a legst
tak: es
rendül
sága
szeret

Az
Körünk
urat.
gazdag
tisztel
oly hiv
nemes
búszk
város
legjele
nyájun
zalmát

Ez
zetéve
tunkba
főnök
hívó s
tett va
mes t
ki egy

Erős
lelkén
nek v
nem
változ
retetü
biztos
nemes
a híve
zetéve
Fog
jeléül,
zalom
e búc

meglaz
lés áll

A t
nult,
nemes
összes
ségtan
ket, h
tatást
Meg
meg a
elég á
teti, d
nuló t
ieg is
ragály
ezt cs

A
betegs
betegs
nyaval
támad
nélkül

Ma
A fal
porral
le. Ez

hogy
rakt

ujra felemelte és virágzóvá tette vészől-vihartól oly sokszor feldult városunkat; az összetartás hatalmas ereje, melyet a nemes szívűek és fenkölt gondolkodásuk a legsúlyosabb időkben is érvényesíteni tudtak: ezek voltak amaz ősi erények, melyek rendületlen követése által városunk polgársága e hazában elismerést és tiszteletet szerzett magának.

Az isteni Gondviselés két évtized előtt körünkbe vezette a főtisztelendő házfőnök urat. És ime, a változatos eseményekben gazdag huszonegy év lefolyása alatt a főtisztelendő úr minden szava és minden tette oly hiven, oly következetesen fejezte ki ama nemes vallásos és polgári erényeket, hogy büszkén vallhattuk magunkénak, Nagyenyed város igaz polgárának, közéletünk egyik legjelesebb vezetőjének, megnyerve mindnyájunk tiszteletét, polgártársai őszinte bizalmát.

Ez a bizalom és tisztelet a fájdalom érzetével vegyülve nyilvánul eme búcsúiratunkban most, midőn a főtisztelendő házfőnök úr, engedelmességgel a kötelesség elhívó szavának, fájó szívvel hagyja el szeretett városát, hogy áldásos munkásságát, nemes tetteit szélesebb körben fejthesse ki egyháza és magyar hazánk javára.

Eros a hitünk, hogy a főtisztelendő úr lelkének szeretetteljes ragaszkodása, szívének velünk való együttérzése éppen úgy nem változik a távollét ideje alatt, amint változatlan marad a mi tiszteletünk és szeretetünk a főtisztelendő úr iránt abban a biztos reményben, hogy a midőn eleget tett nemes hivatásának, visszafog térni körünkbe a hiven teljesített kötelesség boldogító érzetével.

Fogadja szeretetünk és nagyrabecsülésünk jeléül, az örömben-bánatban kölcsönös bizalommal együtt átélt éveknél emlékeül e búcsúsorokat azon óhajtásunkkal, hogy

áldásos munkájában vezérelje szerencsével az isteni Gondviselés. Foglaljon imájába mindnyájunkat, kik igaz tisztelettel vagyunk és maradunk a főtisztelendő úrnak nagyenyedi hívei, barátai, tisztelői.

Tüntető üdvözlés, szünni nem akaró éljenezés és taps fogadta a lelkesen előadott szép beszédet, melyet sorban követtek a következő felköszöntők: Szász József, Jancsó Sándor és Weinrich Frigyes az ünnepeltre, Török Bertalan az egyházakra, Lázár István a főgondnokra és az egyháztanácsra, Folyovics Sándor az alispánra, Winkler János a polgármesterre, dr. Winkler Albert a Bethlen-kollégiumra, Papp János a m. kir. honvéd tisztikarra, dr. Varró László az új házfőnökre, Czirner Ákos a hivatalfőnökökre, Rada György, az új házfőnök, kinek egyénisége és első szereplése nagyon kedvező benyomást tett a közönségre, Enyed város társadalmára, Deli Ödön a megjelent hölgyekre mondottak áldomást.

Deli Ödön híveinek és jóbarátainak jókívánataitól kísérve f. hó 17-dikén távozott el városunkból. Emlékét mint igazi papnak, nemes gondolkodású és férfias jellemű embernek emlékét szeretettel fogjuk őrizni.

Képviselőtestületi közgyűlés.

Kedden délelőtt 10 órakor elég nagy érdeklődés mellett tartották meg a rendkívüli közgyűlést, melyen a villanyvilágítási ajánlatok közül kivételre a Ganz és Társa cég ajánlatát fogadták el. A világítási költségek fedezésére a képviselőtestület kerek félmillió korona kölcsön felvételét határozta el. A villanyvilágítási létesítmények felügyeletére, ellenőrzésére és vezetésére a tanács mellé mint építési bizottsági tagokat Bakó Károly, Barta Zsigmond, Bálint János, Dezső Zsigmond,

dr. Farnos Árpád, Fogarasi Albert, Jancsó Sándor, Papp János, Szeidel József, Szász József, Székely Ödön, ifj. Winkler János képviselőtestületi tagokat kérte fel a képviselőtestület.

A 150.000 korona költséggel előirányzott közbiztonsági építést a közgyűlés egyhangúlag Bakó Károly kőműves-mesternek ítélte oda s utasította a tanácsot, hogy a kölcsön fölvételére a vágóhidnak a villanyteleppel kapcsolatos felépítésére sürgősen tegyen meg minden intézkedést.

A szalma- és hánconó tanfolyam megtartásához a várostól kívánt összes szolgáltatásokat, mint tanterem, fűtés, világítás, felszerelés, raktárhelyiség stb. a közgyűlés egyhangúlag megszavazta s így a tanfolyam május 1-én való megnyitásának útjában már semmi sem áll.

A Kovács Sára-féle árvaház megnyitását szavazattöbbséggel döntötték el. A határozat ellen dr. Müller Jenő felekezést jelentett be.

Vegyes hírek.

— **Lapunk mai száma 6 oldalon jelenik meg.**

— **Rada György**, a minorita-rend nagyenyedi új házfőnöke, jövő vasárnap tartja beköszöntő prédikációját.

— **Hymen.** Id. Káló Géza leányát, Etelt tegnapelőtt vezette oltárhoz Vitéz Albert Béla zenész. A polgári kötésen Szeidel József és ifj. Káló Géza volta a tanúk. Az egyházi kötés délután nagy fényvel történt meg a róm. kath. templomban.

— **Értekezet a drágaság miatt.** A mint biztos forrásból értesülünk, április hó 21-ére, a városháza nagytermébe értekezetet hívatott egybe. Ez értekezet célja mindama hatósági és társadalmi intézkedések megállapítása, melyek alkalmasak lesznek a

meglazul a felfogási képesség, sőt kimerülés állhat be.

A tanárok csak az iskolában látják a tanulót, de az orvosok künn az életben is és nemcsak őket, de a szülőket is ismerik s összes erre vonatkozó ismereteikből egészségtani következtetéseket vonnak le, melyeket ha a tanárok szívesen fogadnak, az oktatást is több irányban helyesebben viszik. Meg kell figyelni az ifjuság iskolai életét, meg a családi életét. Mindkét helyen van elég ártalmasság, mely az oktatást veszélyezteti, de nagymértékben kiküszöbölhető. A tanuló többször beteges, mint nem, sőt lelkiileg is fertőzve lehet. A fertőző anyag pedig ragályos, egyikről a másikra terjed s mindent csak az iskolaorvos veszi észre.

A lelki gyöngeségeken kívül számtalan betegségnek forrása az iskola. Nem az iskola-betegségekről szólnak, hanem azon ártalmas nyavalyákról, melyek iskola nélkül is megtámadják az embert, de az orvosi felügyelet nélküli iskolában még hamarabb.

Ma az iskolatermek általában tisztátalanok. A falak hétről-hétre tele vannak avval a porral, melyet a tanulók lábaikról vernek le. Ez a por mindenféle nyavalyás ember-

nek a köpetével, állati ürületekkel, kidobott beteg válladékok ragályozó anyagával kevert és a csizmatalpra száradt sár pora. Lerakódik a falakra, padlóra, ablakszegélyekre és mindenütt a tanteremben, honnan a nagyobb mérvű légmozgás által szétterjed a tanterem levegőjébe s onnan egész nap szívja a tanár is, tanuló is. A tanulók ruházata, különösen az alsóbb osztályokban és iparosiskolákban piszkos, gyakran hazulról fertőzött. Nem is lehet hirtelenében elősorolni, mennyi ok van arra, hogy az iskolában tanár és tanuló megbetegedjenek.

Az iskola és hatósági orvosi hivatal között alig van valamelyes összeköttetés s így az egészségügyi intézkedés az iskolákban csak írott malaszt marad, soha számba sem veszik. Iskola fertőtlenítéséről szó sincs, pedig ha valahol kellene, úgy ott volna a legszükségesebb. Hány gyermek hozza haza betegségét épen az iskolából? Az oka ennek is megvan. Még arra sem gondolnak, hogy legalább az év kezdetén teljesen betegmentesek legyenek a tantermek.

Nincs megszabva, hogyan üljenek a gyermekek; kik üljenek közelebb a tanárhoz, kik távolabb, kikre kell nagyobb gondot

fordítani. Nincsenek osztályozva sem tehetőség, sem egészségükkel fogva s nem ismerik őket a tanárok egyáltalában sem egészség, sem más tekintetben.

Mint hogy a magánháznál alig lehet egészségügyi intézkedéseket találni, jó lenne ha a tanárok az iskolába kezdfogva az iskolaorvossal már az alsóbb osztályokban megtanítanák a teendőket. A tapasztalat máris mutatja, hogy az iskolákban, ahol az egészségtan jól befészkelte magát, üdék, elevenek a gyermeki arcok, szellemük fogékonyabb s a tanár könnyebben boldogul velük. Jobban érzik magukat az olyan iskolákban, mint a legtöbbben otthon. Egy jól szervezett internátusban még a tüdővész szüléktől származott gyermekeken sem láthatni az öröklés következményeit, sőt meg is menekülhet, mert kellő higiénikus viszonyok között élve és oktatva, nemcsak szellem, de teste is megerősödik, kifejlődik. — A szülőket, a tanárokat és az iskolaorvost igen közelről érdekli az a kérdés, mikor kezdjék meg a gyermekek a tanulást.

(Folytatjuk.)

A nagyérdemű közönséget tisztelettel kéri

TÁNGEL JÓZSEF

női, férfi és gyermekdivatáru kereskedő,

hogymielőtt tavaszi szükségletét bárhol is beszerezné, előbb főtér 4-ik szám alatt lévő raktárát, mely a közelgő idényre dusan van a legjobb minőségű árukkal ellátva, sziveskedjék meglátogatni.

helybeli piacon immár türethetlenné vált drágaság csökkentésére. Az értekezletre a városi polgárság minden rétegéből számosan kapnak meghívót, hogy a kérdés minden oldalról alaposan megvilágítható legyen. Így történik ez Sopronban.

— **Népitétel.** A magyarigeni választókerület hazafias választói Csiky János elnök és Bálint Andor jegyző aláírásával a következő egyhangulag elfogadott határozati javaslatot küldték be lapunknak: „A nemzetiségi képviselőknek a magyar országhozban eddig tanúsított hazafiatlan viselkedése a választókerületek minden józanul gondolkodó polgárát mély keserűséggel töltötte el; Vajda Sándor szereplése s legkivált utolsó fellelésével választó kerületét meggyalázta, minél fogva a magyarigeni választókerületnek a zalatnai hazafias érzelmi választói undorral fordulnak el tőle, képviselőjüknek el nem ismerik, nevét, egyéniségét öökre számúzik, — s kéri mint a képviselőkre számúzik, — s kéri mint a képviselőkre számúzik, a magyar nemzeti eszmék ellen törő jogtiprúnak a Házból kiközösítését. Zalathna, 1907. évi április hó 13-án, 130 zalatnai választó.”

— **A románok és Apponyi javaslata.** Nagybaródon körülbelül négyezer környékbeli román ember négyülést tartott s állást foglalt a tanító-javaslat mellett. A következő határozati javaslatot fogadták el: Mi, román ajku honpolgárok hívek akarunk maradni nyelvünkhez és vallásunkhoz, de a szóban forgó javaslat sem nyelvünket, sem vallásunkat nem érinti, hanem csak arra kíván alkalmat nyújtani, hogy minden honpolgár anyanyelvének érintése nélkül a magyar nyelvet megtanulhassa. Mivel ez által egyfelől hazánkhoz való hű ragaszkodásunknak adhatunk kifejezést, másfelől a magyar nyelv elsajátítása gazdasági előhaladásunkat és boldogulásunkat mozdítja elő, azért a támaszkodással szemben Apponyi Albert gróf közoktatásiügyi minisztert lelkesedéssel üdvözzöljük. Együtt tiltakozunk ama parlamenti harcmodor ellen, amely a nemzetiségi képviselők részéről tapasztalható, amely megakadályozza, hogy az országgyűlés a nép érdekében oly sürős és fontos feladatokat: a gazdasági önállóságot, az adóreformot s az általános választói jogot mielőbb megvalósítsa.

— **Utászgyakorlatok.** A gyulafehérvári 12. sz. utászszázalék a Maros folyón Limba és Poklos községek közt, f. évi április és május hónapokban, szombat, vasárnap és ünnepnapok kivételével, reggeli 7—11 órákban vízi utászgyakorlatokat tart; májustól szeptemberig pedig reggeli 6—10 és délután 2—5 órákban. Ez időben a Maros megfelelő részletén vízi járművek közlekedése be van szüntetve.

— **Tenyészállat-kiállítás.** Az alsó-fehérmegyei gazdasági egyesület f. é. május 4-dikén Nagyenyeden díjazással egybekötött tenyészállat-kiállítást rendez.

— **A vármegyei gyümölcsészeti egyesület,** április 21-én vasárnap 11 órakor a polgármesteri irodában közgyűlést tart.

— **Adat az úttörő statisztikához.** Kedden, a reggeli órákban főispánunknak fogata Raphael Oszkár városi állatorvossal Csombordra igyekezében a kir. orsz. feyintézet kerítés sarkánál egy felzúzózott, pánlikázott ríkoltozó lakadalmi menettel találkozott. A tüzes lovak a menettől megbokrosodtak a kocsi elragadták és darabokra törték. Az állatorvos szerencsés megmenekültét egy alkalmas perczen való kiugrásának

köszönheti, míg a kocsi az eleven erő egy merész kanyarodásánál a kocsi kivetette s úgy menekült meg a biztos haláltól.

— **Nagy földrengés Amerikában.** Amerikában megint megrázkódtatott a föld, óriási területen vonult végig a földrengés, rengeteg károkat okozott s két kisebb várost elpusztított és Mexikóban is nagy rombolást okozott. Embereket is áldozatul esett az újabb katasztrófának, de az eddigi táviratok szerint a halottak száma szerecsére nem nagy, ebben a tekintetben a szerencsétlenség messze mögötte maradt a sanfrancziskói és valparaisói borzalmaknak.

— **Gyöngytyuktenyésztés.** A gyöngytyuk sajátosság testalkatával és szép tollazatával kellemes külsejű. A tyukok kitűnő tojók és évenként 100, sőt 120 józú tojásra is felviszik. Leölve pompás pesenyét ad a gyöngytyuk. Kibálásuk azonban fültépő. Az udvar nekik nem elég nagy, a háztetőre is felrepülnek. Ritkán kotlanak és pedig tulajdonosok volnának. Miként a vadonban, úgy a szelid gyöngytyuk is csak egy tyuk után szaporodik. A többi 3 vagy 4 tyuk tojása terméketlen. Ez a körülmény megrágitja a gyöngytyuk tartását.

Felelős szerkesztő:

Dr. MÜLLER JENŐ.

Kiadó:

Nagyenyedi Könyvnyomda és Papíráruhágyár részv.-társ.

Sz. 2082—1907. tkv.

Árverési hirdetmény és feltételek.

Az 1907. évi március hó 22-én a Fugad községben a fugadi 183 sz. tjkvben foglalt A + 1 r. sz. 12 hr. sz. kertre 191 kor, a fugadi 279 sz. tjkvben A + 21 r. sz. 936 hr. sz. szántóra 233 kor, a 22 r. sz. 1058 hr. sz. szántóra 201 kor, a 23 r. sz. 1140 hr. sz. szántóra 91 kor, a 24 r. sz. 1197 hr. sz. rétre 80 kor. és 25 r. sz. alatt bevezetett közös legelőből járó 6248 367640-ed része 14 kor. kikialtási árban megtartott árverés alkalmával a 183 sz. tjkvben A + 1 r. sz. fekvőre Boros Palágyia Pozsár Márkusné által tett 192 kor. és a 279 sz. tjkvben A + 21 r. sz. fekvőre Szabó Juon lui Medrea által tett 563 kor. legmagasabb ígérethe Szalánczy Jenő örményszékési lakos által, továbbá a 279 sz. tjkvben A + 22—25 r. sz. alatti fekvőre Szabó Juon lui Medrea által tett 251 kor., 267 kor., 200 kor. és 7 kor. legmagasabb ígérethe a balzfalfalvi takarékpénztár részvénytársaság 10%-kal magasabb ígértétett, melynek alapján bánatpénzü Szalánczy Jenő által 43 kor. 40 fillér és az újabb árverés költségén 27 kor. 60 fillér a helyi kir. járásbírói letétnapló 43/1907. tétele igazolása szerint a nagyenyedi m. kir. adóhivatal mint bírói letétpénztárhoz 56/1907. sz. alatt letébe is helyeztetett, utóbbi ajánlat tevő pedig 45/1907. bírói letétnapló és 64/1907. sz. alatt 60 kor. letébe helyeztetett.

A fennebb részletezett 130 kor. bírói letét elfogadatik s utasítatik a helyi m. kir. adóhivatal mint bírói letétpénztár, hogy ezen összeget további bírói intézkedésig kezelje.

A folyó évi 178 sz. végzés alapján az 1907. évi március hó 22-én megtartott árverés a fugadi 183 sz. tjkvben A + 1 r. sz. és a 279 sz. tjkvben A + 21—25 r. sz. alatti fekvőre nézve, az 1881. LX. t.-cz. 187. §. értelmében hatálytalannak nyilvánítatik s a helyi m. kir. adóhivatal mint bírói letétpénztár utasítatik, hogy a letétnyilvántartási napló 37/1907. tétele és 50/1907. nysz. alatt bánatpénz ezimen bevezetett 357 kor. 70 fillérből Boros Palágyia Pozsár Márkusné fugadi lakosnak 192 koronát és Szabó Juon lui Medrea fugadi lakosnak 61 kor. 90 fillért a letéti kamattal együtt szabályszerű nyugtájukra, a jogerősség bevétele nélkül fizesse ki.

A megtartott árverés költségei 18 kor. 90 fillér végrehajtói, 2 kor. kikialtói díjakkal együtt 43 kor. 20 fillérben állapítottak meg.

Egyidejűleg az utóajánlat folytán az újabb árverés a fugadi 183 sz. tjkvben foglalt A + 1 r. sz. 12 hr. sz. kertre 212 kor., a fugadi 279 sz. tjkvben A + 21 r. sz. 936 hr. sz. szántó 620 kor., a 22 r. sz. 1058 hr. sz. szántóra 276 kor. 10 fillér, a 23 r. sz. 1140 hr. sz.

szántóra 293 kor. 70 fillér, a 24 r. sz. 1197 hr. sz. rétre 220 kor. és a 25 r. sz. alatti közös legelőből 6248 367640-ed része 7 kor. 70 fillérben megajánlott kikialtási árban, azon hozzáadással rendelkeztek el, hogy az utólag beadott ajánlattevőre feltétlenül s még akkor is kötelező, ha az árverésen meg nem jelenik, és ha a megajánlott összegnél magasabb ígértet nem tétetik, azon esetben az ingatlanok általa megvettnek jelentetik ki.

Az újabb árverés az 1907. évi május hó 22-ik napjának d. e. 9 órájkor Fugad községhezánál nyilvánosan fog megtartatni az alábbi

„Feltételek” alatt:

Árverezni szándékozók végrehajtató és utóajánlattevők kivételével tartoznak az ingatlanok eredeti becsárának 10%-át készpénzben vagy óvadékképes értékpapírban a kiküldött kezéhez letenni, esetleg annak a bíróságnál bírói letébe történ elhelyezését igazolni.

Vevő köteles a vételárat az árverés jogerőre emelkedése után 3 egyenlő részletben 15, 30, 45 nap alatt, az egyes részletek után az árverés napjától járó 5% kamatokkal együtt, a helyi m. kir. adóhivatal, mint bírói letétpénztárnál befizetni.

A bánatpénz az utolsó részletbe fog bezámmittatni.

Az árverési feltételek ezen kir. járásbírói, mint tkvi hatóság irodájában és Fugad község előjáróságánál, a hivatalos órák alatt bárki által megtekinthetők.

Az árverési hirdetmény és feltételek a keresetre hozott első végzés kézbesítésére előírt módon kiadandó:

1. A m. kir. pénzügyigazgatóság. 2. A m. kir. Adóhivatal. 3. Dr. Müller Jenő ügyvéd. 4. Dr. Garda Kálmán ügyvéd. 5. Dr. Csiki Jenő ügyvéd. 6. A megyei árvaszek Florea Ludovika és Vaszília kiskoru érdekében. 7. Községi előjáróság. 8. Florea Melintye Szabó Juonné. 9. Szabó Juon lui Medrea. 10. Florea Iraszim. 11. Florea Vaszília. 12. Kiskoru Florea Ludovika és Vaszília gyámja. 13. Vasuti Juon és neje. 14. Florea Anika. 15. Kiskoru Florea Mária gyámja. 16. Boros Palágyia Pozsár Márkusné Fugad. 17. Abina takaré- és hitelintézet Nagyszében. 18. „Közérdek” kiadóhivatal, ár. hird. kivonata Helytt. 19. Szalánczy Jenő örményszékés.

A kir. járásbírói mint tkvi hatóságtól. Nagyenyed, 1907. évi április hó 6-án.

Weiner Sándor,

kir. albiró.

74 1—1

Sz. 838—1907. tkvi.

Árverési hirdetményi kivonat.

A nagyenyedi kir. bíróság mint telekkönyvi hatóság közhírré teszi, hogy dr. Garda Kálmán ügyvéd által képviselt Rajka János a László diódi lakos végrehajtatójának Stán Sofőon a Péteré diódi lakos végrehajtást szenedő elleni ügyében a kérelem következtében a végrehajtási árverés 100 kor. tőke, s jár. kielégítése végett az 1881. LX. t.-cz. 144. §. a alapján és a 196. §. értelmében a gyulafehérvári kir. törvényszék területén és a nagyenyedi kir. bíróság kerületében levő a diódi I. R. 712 sz. tjkvben A + 2 r. sz. 722—727 hr. sz. fekvőből végrehajtást szenedőt illető 23,28-ad rész jutalékára 967 kor., a 717 sz. tjkvben A + 21 r. sz. 1569—1575 hr. sz. fekvőből végrehajtást szenedőt illető 1/10-ed rész jutalékára 290 kor., a 661 sz. tjkvben A + 2 r. sz. 721/2 hr. sz. fekvőből végrehajtást szenedőt illető 9/28-ad rész jutalékára 629 kor.; a C/3 alatt Ikrea Szofia özv. Stán Petru a onului javára bekebelezett haszonélvezetjog fenntartásával, az 1046 sz. tjkvben A + 1 r. sz. alatt bevezetett közös legelőből járó 1021 73899-ed részétől végrehajtást szenedőt illető 37,280-ad rész jutalékára 26 kor., az 1085 sz. tjkvben A + 1 r. sz. alatt bevezetett közös legelőből járó 139 73899-ed részétől végrehajtást szenedőt illető 15,672-ed rész jutalékára 10 kor., végre a diódi I. R. 1224 sz. tjkvben A + 1—3 r. sz. 857, 858, 1412, 1590 és 1591 hr. sz. fekvőből végrehajtást szenedőt illető 37,280-ad rész jutalékára, melyek közül az 1590, 1591 hr. sz. szőlőt 121 frt, 73 2/6 kor. váltáságtőke terhel 1171 korona, összesen 2939 koronában megállapított kikialtási árban elrendeltetik.

A fennebb megjelölt ingatlanok az 1907. évi május 11-ik napján d. e. 9 órákor Diód községhezánál megtartandó nyilvános árverésen a kikialtási áron alól is elfognak adatni.

Arverezni szándékozók, végrehajtató kivételével tartoznak az ingatlanok becsértékének 10%-át készpénzben, vagy az 1881. LX. t.-cz. 425. szerinti óvadékképes értékpapírban a kiküldött kezéhez letenni, avagy annak a kir. bíróságnál, bírói letébe történ előleges elhelyezéséről nyert letéti elismervényt átszolgáltatni.

A kir. bíróság mint tkvi hatóság. Nagyenyeden, 1907. évi február 13-án.

Weiner,

kir. albiró.

72 1—1

Köhögés!

Ki ide nem figyel, maga
* * ellen vétkezik! * *

Kaiser
Caramell-czukorkái
a három fenyűvel.

Orvosilag kipróbálva és ajánlva
rekedtség, katarrhus és köhögés
ellen.

4512 bizonyítvány igazolja,
hogy megtartja, amit ígér.
Csomagja 20 és 40 fillér.

Schiessel Károlynál
Balázsfalván.

Hirdetmény.

Balázsfalván a jóhírnevű **Gans-féle géplakatos műhelyben** visszamaradt különféle tárgyak: gépfelszerelési tárgyak, vasesztergák, furógépek, állók és sokféle szerszámok; továbbá rosták, trieur és eke-fák, bádoganyagok, üzleti felhagyás miatt, szabadkézből **azonnal eladatnak.**

Értekezhetni **Balázsfalván Gans örökösöknél.**

71 3-3

703. szám.

76 1-1

1907.

Szénszállítási hirdetés.

Az abrudbányai m. kir. bánya- és fémbeváltó-hivatal gurárosiai zuzótelepén lévő szénraktárába, f. évi július hó elejétől f. évi október hó végéig beszállítandó hatezer (6000) métermázsja jól

kiégetett bükkfaszén szállítására **f. évi május hó 19-én** délelőtt 10 órára nyilvános versenyt hirdet.

A vállalkozók egy koronás bélyeggel ellátott zárt ajánlataikat fenti határidőig „Szénszállítási ajánlat” felirással az alólírott m. kir. hivatalhoz nyújtják be.

Ajánlatokhoz az egész szállítási összeg 5%-át bányapénzül csatolandó. Az ajánlott ár az ajánlatban a gurárosiai szénraktárba való beszállítással együtt métermázsanként teendő és számjegyekkel s betűkkel világosan kiírandó.

Elkésve beadott vagy hiányosan kiállított ajánlatok nem fognak figyelembe vétetni.

Az elfogadott ajánlathoz mellékelt bányapénz a szállítás befejezéséig óvadéku visszafog tartatni.

Abrudbánya, 1907. április hó 8-án.

M. kir. bánya- és fémbeváltó-hivatal

Csak **SICULIA** névvel ellátott üvegek valódiak.

A MÁLNÁSI

„SICULIA”

FORRÁS-VIZ

a sós savanyúvizek királya.

Sziklarétegeken át fűrt
ártézi forrás.

A gyomorégést rögtön megszünteti. Páratlan élvagygyerjesztő. Azonnal ható különlegesség a gége, tüdő, torok, gyomor, vese, hólyaghurutos bántalmak ellen. Koranyi, Kéthly, Tauszk, Riegler, Nuriesán József tanár urak szakvéleményei a MÁLNÁSI „SICULIA” forrást a kontinens legdúsabb természetes alkalikus sós savanyúvizének minősítik.

Magyarországi főraktár:

BRÁZAY KÁLMÁN
BUDAPEST, József-körút 37.
Kapható minden gyógyszerertárban, drogeriák és fűszerkereskedésben. 2-20

FISCHER ÉS TÁRSA NAGYENYED Alsó-Fehér megye.

215 46-104

100 KAT HOLO.

A legszebb gyümölcsfák.

Kitógástalan szőlőoltványok.

80.000 gyümölcsfa oltvány
1 millió gyümölcsfa-alany
1 millió előkerítés csemete.
Sétaterfák • Diszozserjek • Rozsák.
Bogyogyümölcsök stb.

1 1/2 millió szőlőoltvány.
Európai és amerikai sima és gyökeres szőlővesszők stb.
Árjegyzék és művelési utasítás ingyen.

EGYESÜLT FA- és SZŐLŐOLTVÁNYISKOLÁK FISCHER ÉS TÁRSA, és AMBRÓSI M.

Nagyenyedi

Könyvnyomda és Papírárúgyár részv.-társaság Nagyenyed.

Dobozárúgyár. Könyvnyomda. Litografiai és vonalzó műintézet.

Mindennemű **DOBOZÁRÚT** (Cartonnage) u. m. egyszerű és hajlított dobozokat gyógyszerészek, cukrászok, kereskedők és gyárosok részére kisebb árucikkek jutányos és ezélszerű csomagolására olcsó áron szállít.

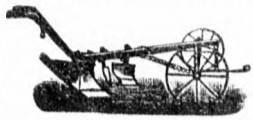
Műveket, folyóiratokat, hírlapokat, körleveleket, képes árjegyzékeket, levélpapírokat, falragaszokat, meghívókat, s mindennemű kereskedelmi és ipari nyomtatványokat, póstacsomagcímkeket, pecsétjegyeket, címkeket, ragjelzőket, porkapszulákat, papírzacskókat, kötőzopapírokat és mindennemű gyógyszerészeti nyomtatványokat készít könyv- és könyvnyomdai, valamint dombornyomásban, olcsó áron, szép és izléses kiállításban.

Hegyi János

műlakatos és gépjavitó műhelye
NAGYENYEDEN.

Elvállalok mindennemű épület, mű- és géplakatos munkákat, u. m. vasrácsok, vasajtók, épületvasalások javítását és újbóli készítését, továbbá villanyosengők, telefon és villámhárítók szakszerű szerelését. Varró gépek és kerékpárok javítását a gyári árban való újonnan beszerzését, vegre mindennemű gőzeséplők, motorok, szivattyúk és szivattyuskutak, gazdasági gépek és eszközök pontos és ügyelmes javítását és ezeknek szintén gyári árban való beszerzését. — Ajánlom a ga. daközönségnek saját műhelyemben összeállított elpusztíthatatlan acélfejű ekéimet és vasboronáimat, melyeket jótállás mellett felelősséggel adok el, nem tetszőket kieserélek, vagy kivánság szerint átalakítok.

Szakmámba vágó költségvetéssel díjtalanul szolgálok. Becces pártfogást kér

szíváló tisztelettel

HEGYI JÁNOS,

12 31—104

műlakatos és gépjavitó műhelye

Kiadó lakás.

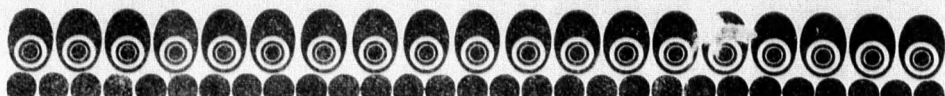
Szentkirály-utca 41. szám alatt **3 szoba, veranda, kert, konyha, kamra,** mellékhelyiségekkel együtt azonnal kiadó.

Évi bér 540 korona.

Értekezni lehet

Bisztritsány Lajos úrnál.

69 4—

Nagyenyedi kisegítő takarékpénztár r.-t.

Részvénytőke: 400.000 kor. Tartalék: 200.000 kor.

Előnyös kölcsönt ad betáblázásra, megfelelő kezességre, értékpapírokra, sorsjegyekre, jóhitelű pénzintézetek részvényeire.

Vásárol és elad értékpapírokat.

Letétbe elfogad értékpapírokat, sorsjegyeket, értékeket kevés őrzési díj mellett.

Idégen kölcsönök a legelőnyösebben konvertál.

Váltókat az összeg nagysága szerint 5½%, 6, 6½% mellett, kereskedelmi váltókat pedig 6% mellett számítol le.

Betétet 4½% kamattal mellet fogad el.

Nyitva áll hétköznap d. e. 9—12, d. u. 3—4 óráig.

14 31—104

Elsőrangú

Gramofonok Fonográfok

Czimbalmok, Hegedűk,

Forgatható és önműködő Hangszerek

csekély havi

részletfizetésre!

AUFRECHT ÉS GOLDSCHMIED

hangszerosztálya,

Budapest, VI., Andrassy-út 17.

Hangszer-árjegyzék ingyen és bérmentve.

Kitűnő minőségű és legnagyobb szilárdságú Portland-Cementet ajánl olcsó áron a

Portland-Cement-gyár Brassóban.

16 26—50

Nagyenyeden kapható Klemm Pál úrnál Szentkirály-utca 128. szám.

Nyomatott a Nagyenyedi Könyvnyomda és Papíráru gyár Részvénytársaság könyvnyomdájában Nagyenyeden.